

LES ARTS ÉS ÒPERA

THE GOLDEN STOOL

OR THE STORY OF NANA YAA ASANTEWAA

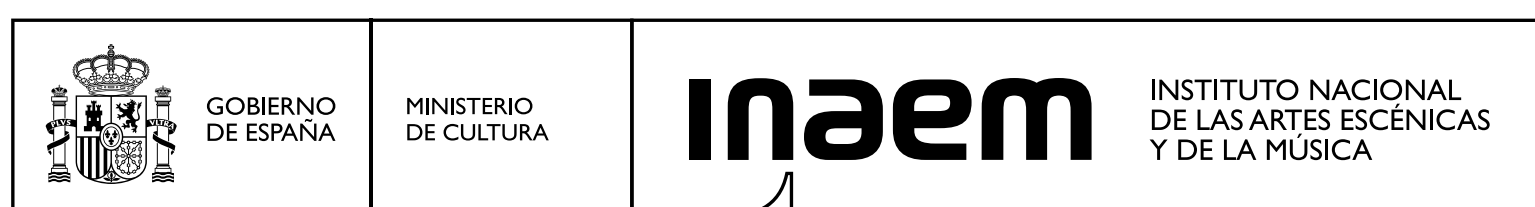
LOD muziektheater & Toneelhuis
Gorges Ocloo

ADMINISTRACIÓ FUNDADORA

ADMINISTRACIÓ COL·LABORADORA

THE GOLDEN STOOL

OR THE STORY OF NANA YAA ASANTEWAA

LOD muziektheater & Toneelhuis
Gorges Ocloo (1988)

Afròpera

Llibret de Gorges Ocloo i Josse De Pauw
Estrena: 27 d'abril de 2023, Toneelhuis, Anvers

Afrópera

Libreto de Gorges Ocloo y Josse De Pauw
Estreno: 27 de abril de 2023, Toneelhuis, Amberes

19 de setembre | septiembre de 2024 **19.30 h**

Duració | Duración **1 h 40 min**

Teatre Martín i Soler

Producció · Producción:
LOD muziektheater & Toneelhuis

En coproducció amb · En coproducción con:
Opera Ballet Vlaanderen & O. Festival Rotterdam.
Amb el suport · Con el apoyo de: enoa & the Creative
Europe Programme

En col·laboració amb · En colaboración con:
Festival ENSEMS

Concepte, direcció, escenografia i vestuari
Concepto, dirección, escenografía, vestuario
Gorges Ocloo

Assessorament composició coral i director del cor
Asesor composición coral y director del coro
Joris Minten

Collibretista i dramaturgia
Colibretista y dramaturgia
Josse De Pauw

Assessorament musical · Asesoramiento musical
Katherina Lindekens

Disseny de vestuari · Diseño de vestuario
Kasia Mielczarek

Realitzacions escenografia i vestuari
Realizaciones escenografía y vestuario
Atelier Toneelhuis

Assistent del director · Asistente del director
Chiara Monteverde

Llums · Luces
**Gilles Roosen, Pino Etz, Lies Van Loock,
Bart Mommerency**

So · Sonido
Victor Hidalgo

Vídeo
Wim Piqueur, Brecht Debackere

Gravacions de video · Grabaciones de video
Gorges Ocloo

Gravacions d'àudio · Grabaciones de audio
Isa Tubbax

Producció · Producción
Eva De Wolf

Soprano

Nobulumko Mngxekeza-Nziramasinga

Mezzosoprano

Nonkululeko Nkwinti

Cor, dansa, percussió

Coro, danza, percusión

Doris Bokongo Nkumu

Nathalie Bokongo Nkumu

Gloria Abena Biney

Briana Stuart

Titilayo Oliha

Saar-Niragire De Groof

Maimouna Badjie

Somalia Williamson

SOBRE *THE GOLDEN STOOL OR THE STORY OF NANA YAA ASANTEWAA* [*EL TAMBORET DAURAT, O LA HISTÒRIA DE NANA YAA ASANTEWAA*]

Qui és Nana Yaa Asantewaa? Per què va ser important? I quin és el seu llegat?

Cap al 1900, Nana Yaa Asantewaa va liderar la resistència contra les tropes de la monarquia britànica quan ja era anciana i, junt amb la brigada de dones que va formar, va resistir durant un any en la guerra pel Tamboret daurat, tron i orgull del poble Ashanti de Ghana. Els britànics havien massacrat els ashanti per a poder accedir a la fusta, a l'or i al cacau durant anys. La revolució industrial en la llunyana Anglaterra demandava molts recursos, com una bèstia famolenc. Per a Nana Yaa Asantewaa i les seues dones, el reclam del Tamboret daurat per part de la monarquia britànica va ser la gota que feu vessar el got. El Tamboret daurat no eixiria del país!

En esta obra els intèrprets canten, actuen i ballen la història de Nana Yaa Asantewaa i la seua esforçada lluita, al so de famoses àries del repertori de l'òpera occidental, que Gorges Ocloo ha adaptat per a l'ocasió.

VALS AMB BOTES DE COMBAT

Dels silencis s'eleva una veu de dona. La seua melodia sona como un mantra. La cantant s'agenolla amb una calma gèlida, o és només pretensió? "Ella, reina profetitzada, prompte caurà sense vida", prediu, envoltada d'un cor d'altres nou dones. L'escena és semblant a un acte obscur d'adoració i és un moment crucial de *The Golden Stool or The Story of Nana Yaa Asantewaa*. La soprano Nobulumko Mngxekeza-Nziramasinga encarna la guerrera Ashanti 60 anys -i que dona títol a l'òpera-, que acaba de prendre una valenta decisió. Liderarà

un exèrcit de dones en la lluita contra els britànics. Que el colonitzador s'apoderaria del Tamboret daurat, símbol de l'ànima del poble Ashanti? Per damunt del seu cadàver!

Per a eixe moment clau de l'espectacle, el director i compositor Gorges Ocloo va adaptar una de les àries més famoses del repertori operístic, "La luce langue" de *Macbeth*, de Giuseppe Verdi. En l'original, Lady Macbeth s'adona que ella i el seu marit han desencadenat un cicle de violència. En l'adaptació, Nana Yaa Asantewaa és conscient del preu que suposarà la seua actitud tan radical. Ocloo desgrana l'ària de Verdi fins que només quedala melodia. Primer la deixa flotar en l'aire, com una cançó parlada. Després, cobrix eixe recitatiu estrany amb algunes rapsòdies corals ben dirigides, per a, finalment, deixar que avance un batalló de ritmes de tambor. Per damunt d'eixa violència de percussió es desplega un captivador diàleg entre Mngxekeza-Nziramasinga i Nonkululeko Nkwinti, la mezzosoprano que encarna l'antagonista de Yaa Asantewaa.

Dos cantants de formació clàssica i un cor de huit ballarines i intèrprets són l'elenc d'esta fascinant producció. El mateix Ocloo la definix com *Afròpera* i l'escena que acabem de descriure deixa entreveure la seua missió i mètode. "Podríem dir que escenifique un enfrontament musical entre Europa i Àfrica", comenta el director. I ho fa mitjançant la desconstrucció de composicions icòniques de la història musical d'Occident, a les quals injecta influències africanes. "Jugue amb l'apropiació de símbols culturals, com van fer els anglesos amb el Tamboret daurat. Però no robe la música, simplement l'agarre prestada un temps (riu)".

Katherina Lindekens

SOBRE *THE GOLDEN STOOL OR THE STORY OF NANA YAA ASANTEWAA* [*EL TABURETE DORADO, O LA HISTORIA DE NANA YAA ASANTEWAA*]

¿Quién es Nana Yaa Asantewaa? ¿Por qué fue importante? ¿Y cuál es su legado?

Hacia 1900, Nana Yaa Asantewaa lideró la resistencia contra las tropas de la monarquía británica siendo anciana y, junto con la brigada de mujeres que formó, resistió durante un año en la guerra por el Taburete Dorado, trono y orgullo del pueblo Asante de Ghana. Los británicos habían masacrado a los asante para poder acceder a la madera, al oro y al cacao durante años. La revolución industrial en la lejana Inglaterra demandaba muchos recursos, como una bestia hambrienta. Para Nana Yaa Asantewaa y sus mujeres, el reclamo del Taburete Dorado por parte de la monarquía británica fue la gota que colmó el vaso. ¡El Taburete Dorado no saldría del país!

En esta obra los intérpretes cantan, actúan y bailan la historia de Nana Yaa Asantewaa y su esforzada lucha, al son de famosas arias del repertorio de la ópera occidental, que Gorges Ocloo ha adaptado para la ocasión.

VALS CON BOTAS DE COMBATE

Del silencio se eleva una voz de mujer. Su melodía suena como un mantra. La cantante se arrodilla con una calma gélida, ¿o es postureo? "Ella, reina profetizada, pronto caerá sin vida", predice, rodeada de un coro de otras nueve mujeres. La escena es similar a un oscuro acto de adoración y es un momento crucial de *The Golden Stool or The Story of Nana Yaa Asantewaa*. La soprano Nobulumko Mngxekeza-Nziramasinga encarna a la guerrera Asante de 60 años -y que da título a la ópera-, que acaba de tomar una valiente

decisión. Liderará un ejército de mujeres en la lucha contra los británicos. ¿Que el colonizador iba a apoderarse del Taburete Dorado, símbolo del alma del pueblo Asante? ¡Por encima de su cadáver!

Para ese momento clave del espectáculo, el director y compositor Gorges Ocloo adaptó una de las arias más famosas del repertorio operístico, "La luce langue" de *Macbeth*, de Giuseppe Verdi. En la original, Lady Macbeth se da cuenta de que ella y su marido han desatado un ciclo de violencia. En la adaptación, Nana Yaa Asantewaa es consciente del precio que supondrá su actitud tan radical. Ocloo desgrana el aria de Verdi hasta que solo queda la melodía. Primero la deja flotar en el aire, como una canción hablada. Luego cubre ese extraño recitativo con algunas rapsodias corales bien dirigidas, para, finalmente, dejar que avance un batallón de ritmos de tambor. Por encima de esa violencia percusiva se despliega un cautivador diálogo entre Mngxekeza-Nziramasinga y Nonkululeko Nkwinti, la mezzosoprano que encarna a la antagonista de Yaa Asantewaa.

Dos cantantes de formación clásica y un coro de ocho bailarines e intérpretes son el elenco de esta fascinante producción. El propio Ocloo la define como *Afrópera* y la escena que acabamos de describir deja entrever su misión y método. "Se podría decir que escenifico un enfrentamiento musical entre Europa y África", comenta el director. Y lo hace deconstruyendo composiciones icónicas de la historia musical de Occidente e inyectándolas con influencias africanas. "Juego con la apropiación de símbolos culturales, como hicieron los ingleses con el Taburete Dorado. Pero no robo la música, simplemente la tomo prestada un tiempo (ríe)".

Katherina Lindekens

GORGES OCLOO

Gorges Ocloo (1988, Koforidua-Ghana) va estudiar a l'Escola de Teatre, Cinema i So (RITCS) de Brussel·les, on va obtenir un màster en direcció teatral. Poc després de graduar-se, va crear la seua primera producció: *Scarlet Anansi Ocloo* amb Tania Van Der Sanden, Hilde Van Mieghem i Ineke Nijzens. *The Golden Stool* és la seua tercera producció, després de *Moby Dick, at last Queequeg speaks* (2020) i *The Butcher* (2021), com a artista resident de LOD muziektheater.

Actualment està immers en nous compromisos amb diversos centres d'art de Bèlgica (Malines, Anvers, Cortrique, Tongeren, Genk). Anteriorment, va treballar per a produccions teatrals i cinematogràfiques com *Oeps*, *Futur Simple*, *Europa in de herfst/Europe in the fall*, *Problemski hotel*, entre d'altres. Ocloo també forma part de la direcció artística de Toneelhuis, Anvers.

Com a artista multidisciplinari, la seua trajectòria és molt diversa: des de la dansa contemporània, arts escèniques, arts visuals i escenografia a la composició musical per a teatre i produccions de dansa. Gorges és un artista políticament correcte i incorrecte que busca el límit de l'escenari, els actors, la música, l'estètica i el contingut. És també un apassionat de la cultura vudú i els rituals tradicionals heretats de son pare. Per a ell, eixa cultura és l'encarnació de l'espectacle, el joc, l'actuació i l'ésser. El 2022, Gorges Ocloo va guanyar el premi Ultima al Talent emergent.

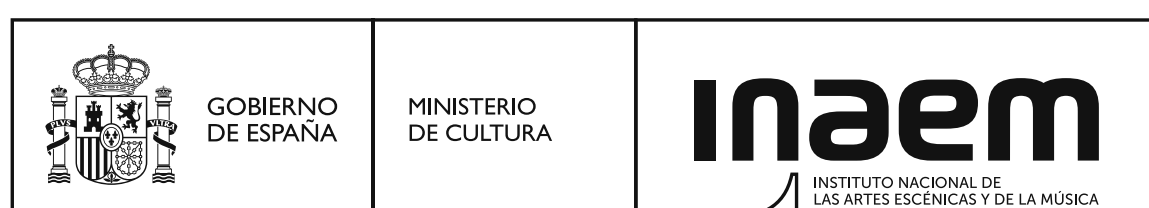
GORGES OCLOO

Gorges Ocloo (1988, Koforidua-Ghana) estudió en la Escuela de Teatro, Cine y Sonido (RITCS) de Bruselas, donde obtuvo un máster en dirección teatral. Poco después de graduarse, creó su primera producción: *Scarlet Anansi Ocloo* con Tania Van Der Sanden, Hilde Van Mieghem e Ineke Nijzens. *The Golden Stool* es su tercera producción, después de *Moby Dick, at last Queequeg speaks* (2020) y *The Butcher* (2021), como artista residente de LOD muziektheater.

Actualmente está inmerso en nuevos compromisos con diversos centros de arte de Bélgica (Malinas, Amberes, Cortrique, Tongeren, Genk). Anteriormente, trabajó para producciones teatrales y cinematográficas como *Oeps*, *Futur Simple*, *Europa in de herfst/Europe in the fall*, *Problemski hotel*, entre otras. Ocloo también forma parte de la dirección artística de Toneelhuis, Amberes.

Como artista multidisciplinar, su trayectoria es muy diversa: desde la danza contemporánea, artes escénicas, artes visuales y escenografía a la composición musical para teatro y producciones de danza. Gorges es un artista políticamente correcto e incorrecto que busca el límite del escenario, los actores, la música, la estética y el contenido. Es también un apasionado de la cultura vudú y los rituales tradicionales heredados de su padre. Para él, esa cultura es la encarnación del espectáculo, el juego, la actuación y el ser. En 2022, Gorges Ocloo ganó el premio Ultima al Talento emergente.

PATROCINIOS TEMPORADA 2024 - 2025

La Fundación Palau de les Arts Reina Sofía
muestra su agradecimiento

PARTNER TECNOLÓGICO

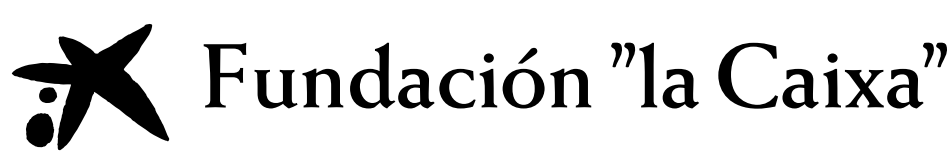
PROTECTOR

COLABORADORES PREMIUM

COLABORADORES

MECENAS

MECENAS DEL CENTRE DE PERFECCIONAMENT

TRANSPORTE OFICIAL

ÒRGANS DE LES ARTS ÓRGANOS DE LES ARTS

DIRECCIÓ DIRECCIÓN

Director General
Jorge Culla Bayarri

Director Artístic
Jesús Iglesias Noriega

Director Musical
James Gaffigan

PATRONAT DE LA FUNDACIÓ PALAU DE LES ARTS REINA SOFÍA

PRESIDENT D'HONOR

Molt Honorable **Sr. Carlos Mazón Guixot**
President de la Generalitat Valenciana

PRESIDENT

Sr. Pablo Font de Mora Sainz

VICEPRESIDENT

Honorable **Sr. José Antonio Rovira Jover**
Conseller de Cultura, Educació,
Universitats i Ocupació

SECRETÀRIA

Il·lustríssima **Sra. Pilar Tébar Martínez**
Secretària autonòmica de Cultura

VOCALS

Excel·lentíssim **Sr. Jordi Martí Grau**

Secretari d'Estat de Cultura

Il·lustríssima **Sra. Paz Santa Cecilia Aristu**

Directora general de l'INAEM del Ministeri de Cultura

Il·lustríssim **Sr. Eusebio Monzó Martínez**

Secretari autonòmic d'Hisenda i Finançament

Il·lustríssim **Sr. José Manuel Camarero Benítez**

Secretari autonòmic de Turisme

Sra. Alida Mas Taberner

Sotssecretària Conselleria de Cultura, Educació, Universitats i Ocupació

Sr. Miquel Nadal Tárrega

Director general de Cultura

Sra. María del Mar González Barranco

Directora general de Fons europeus i Sector Públic

Sr. Álvaro López-Jamar Caballero

Director general de l'Institut Valencià de Cultura

Membre del Consell Valencià de Cultura

Sra. Susana Lloret Segura

Sr. Rafael Juan Fernández

Sra. Mónica de Quesada Herrero

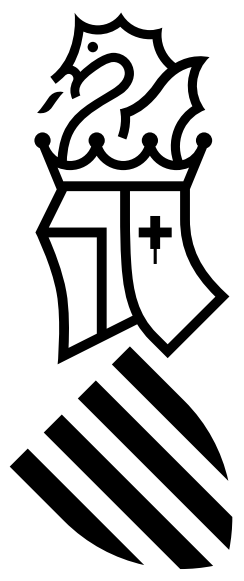
Sra. Felisa Alcántara Barbany

Sr. Ignacio Ríos Navarro

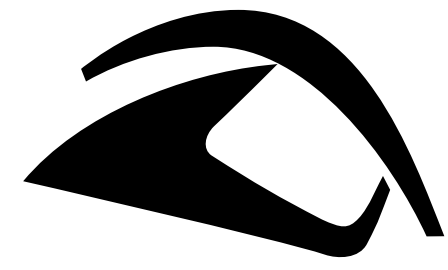
Sr. Salvador Navarro Pradas

PATRÓ D'HONOR

Sr. Vicente Ruiz Baixauli

**GENERALITAT
VALENCIANA**

**LES ARTS
VALÈNCIA**

 <p>GOBIERNO DE ESPAÑA</p>	<p>MINISTERIO DE CULTURA</p>	<p>inaem INSTITUTO NACIONAL DE LAS ARTES ESCÉNICAS Y DE LA MÚSICA</p>
---	----------------------------------	--